ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ και ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΤΣΕΜΠΕΡΟΥΣ

ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΠΑΠΑΡΙ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΤΡΙΠΟΛΙΣ 2018

Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΤΣΕΜΠΕΡΟΥΣ
ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΠΑΠΑΡΙ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΤΡΙΠΟΛΙΣ 2018

Πρόλογος

Ὁ Ἱερός Ναός τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς εἶναι στενά συνδεδεμένος μέ τίς ψυχές καί τίς καρδιές ὅλων ἡμῶν πού γεννηθήκαμε στό χωρίον Πάπαρι Ἀρκαδίας καί γιαυτό μέ πολύ ἐνδιαφέρον καί μέ ἀγάπη καρδιακή συνεργήσαμε ὅλοι μαζί στήν ἀνακαίνισι καί στήν ἀνάπλασί του.

Μέ χαρά δέ σημειώνουμε τίς ἑπόμενες γραμμές γιά νά παρουσιάσουμε τό ἔργο καί τήν πορεία τῆς νεωτέρας ἱστορίας καί τοῦ ἱεροῦ τούτου Ναοῦ καί εὐχόμεθα ὁλόψυχα νά μένει στερεωμένος στούς αἰῶνες καί νά ἀποτελεῖ καταφύγιον καί λιμάνι κάθε ψυχῆς πού ἔχει ἀνάγκη ἀπό τή σκέπη καί τήν προστασία τῆς Παναγίας μας.

Εὐχέτης πάντων πρός Κύριον θερμός

† Ὁ Μαντινείας καί Κυνουρίας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Τό βουνό τῆς Τσεμπεροῦς

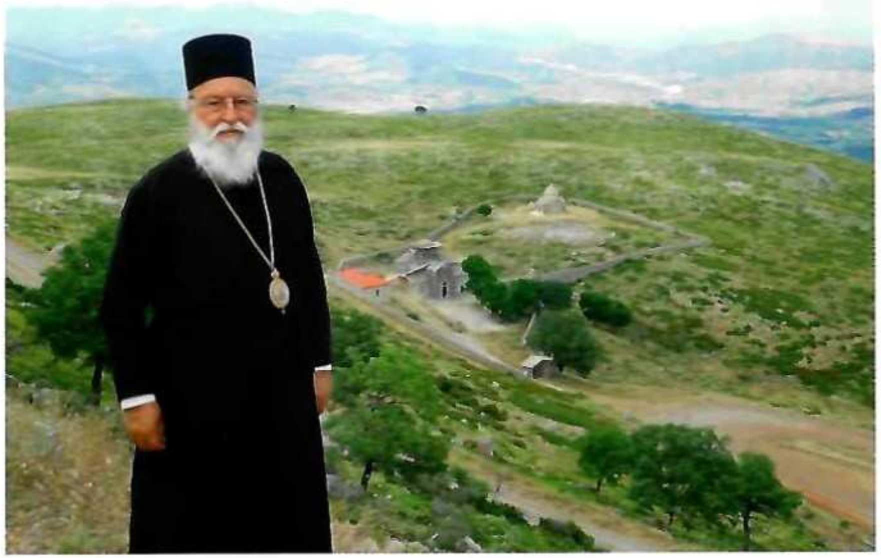

Ὁ Ναός τῆς Παναγίας ὅπως τόν παραλάβαμε ἀπό τούς γονεῖς μας τόν περασμένο αἰῶνα.

1. Γεωγραφικός προσδιορισμός

Στό κεντρικό νότιο μέρος τοῦ Νομοῦ Ἀρκαδίας ὑψώνεται τό ὄρος Τσεμπεροῦ πού εἶναι πρόβουνο πού συνδέει τίς δύο μεγάλες ὀροσειρές τοῦ Πάρνωνα καί τοῦ Ταϋγέτου. Ἀνήκει στή γεωγραφική καί διοικητική δικαιοδοσία τοῦ χωριοῦ Πάπαρι, ὡς ἐπί τό πλεῖστον καί ἡ ψηλή του κορυφή, Προφήτης Ἠλίας ἔχει ὑψόμετρο 1.252 μέτρα ὑπεράνω της ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Ἡ μορφολογία τοῦ ἐδάφους εἶναι ὁμαλή καί βατή καί παρουσιάζει ἀρκετές βουνοκορφές ὅπως ὁ Ἀηλιᾶς, τό Δενδράκι, ἡ Τσούκα, οἱ Βοηδίλες, ὁ Πύργος, ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος, τό Μεσιανοκαταρράχι καί τό Φανάρι. Μεταξύ τῶν κορυφῶν σχηματίζονται ἐπίπεδες ἐπιφάνειες μεγάλες πού ὀνομάζονται Λάκκες καί εἶναι τέσσαρες, ἡ Μακρυά λάκκα, ἡ Ντουκατηλάκκα, τοῦ Πέρα Χωριοῦ καί τοῦ Παλιανεμόδουρου καί μικρές πού εἶναι γνωστές μέ τό ὄνομα Γούπατα.

Τό περιβάλλον τοῦ Ναοῦ ὅπως εἶναι διαμορφωμένος σήμερα

Ἀπό τήν Ἑορτή τῆς Παναγίας τό ἔτος 2000

Ἐργασίες διαμορφώσεως του αὐλείου χώρου τοῦ Ναοῦ, 2007

Ἀπό τίς βουνοκορφές καί ἀπό τίς Λάκκες τά νερά τῶν βροχῶν κυλοῦν πρός τόν κάμπο καί ἔχουν σχηματισθῆ τά γνωστά ρέμματα ποὺ εἶναι ἡ Σκόζα, τό Κουβελάκι, τό Σφόρεμμα, τό Τουρτουρέλι, τό Πυργόρεμμα, τοῦ Ἀγιωργιοῦ τό ρέμμα, τῆς Παναγιᾶς τὸ ρέμμα καί ἄλλα ἀνώνυμα.

Οἱ βουνοπλαγιές τῆς Τσεμπεροῦς ἤσαν κατάφυτες ἀπό δάση βελανιδιᾶς καὶ Σφενταμιῶν πού κατεκάηκαν ἀπό τὶς πυρκαϊες τοῦ 2007 καὶ τοῦ 2011 καί σήμερα ἀναβλαστάνουν τά πουρνάρια καί καλύπτονται ἀπό θαμνώδη βλάστησι Πουρναριῶν καί πολλά ἄλλα εἴδη ποωδῶν φυτῶν, μέσα στά ὁποῖα φωλιάζουν καί ζοῦν πολλά εἴδη πτηνῶν ὅπως πέρδικες, κοτσύφια, κόρακες καί ἀετοί. Καθώς ἐπίσης καί ἄγρια ζῶα Λαγοί, Ἀλεποῦδες κ.λ.π.

Τό βουνό τοῦτο πῆρε τό ὄνομα Ἰσεμπεροῦ γιατί ἡ ψηλότερη κορυφή του τίς περισσότερες ἡμέρες τοῦ χρόνου εἶναι σκεπασμένη εἴτε ἀπό χιόνι τό χειμώνα, εἴτε ἀπό σύννεφα τόν ἄλλο καιρό καί στή συνείδησι τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς ἐφαίνετο σάν νά φοροῦσε ἕνα τσεμπέρι, ὅπως φορᾶνε οἱ γυναῖκες στό κεφάλι, καί γιαυτό τοῦ ἔδωσαν τό ὄνομα Τσεμπεροῦ.

2. Ἡ ἱστορία τῆς Μονῆς

Σέ μία μικρή ἐπίπεδη, προσηλιακή καί ἐπίνεμο τοποθεσία, γνωστή μέ τό ὄνομα Γούπατο τῆς Παναγιᾶς ἦταν κτισμένο τό Μοναστήρι τῆς Παναγίας, πού ἀπό τό ὄνομα τοῦ βουνοῦ πῆρε καί ἡ Παναγία τό ὄνομα Παναγία ἡ Τσεμπεροῦ.

Ἡ ἱστορία τοῦ Μοναστηριοῦ χάνεται μέσα στό ζόφο καί τήν ἀχλήν τοῦ χρόνου καί δέν ἔχομε πληροφορίες περί τῆς ζωῆς του εἰ μή μόνον ἀπό τά ἐρείπια του πού εἶχαν ἀπομείνει ἀπό τήν καταστροφή καί σηματοδοτοῦσαν τήν ὕπαρξι του κατά τό παρελθόν πού καί ἐκεῖνα κατά τήν δεκαετίαν τοῦ 1960 ἰσοπεδώθησαν καί ἐξαφανίσθησαν ἀπό τήν βίαν καί τήν μανίαν τοῦ πνεύματος τῆς δῆθεν προόδου τῆς ἐποχῆς μας.

Ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀναπλάσεως τοῦ Ναοῦ, 2013

Τό ἔργο προχωρεῖ, ὡς Θεοῦ οἰκοδομή

Ὁ δεύτερος χρόνος τῶν ἐργασιῶν

Ἑσπερινός στόν ἀσκεπῆ Ἱερό Ναό

Ὁ θρύλος καί ἡ προφορική παράδοση διέσωσαν μερικά στοιχεῖα τά ὁποῖα καταχωρίζω σέ τοῦτο τό φυλλάδιο ὅπως τά ἄκουσα ἀπό τούς παλαιότερους καί τά διαφύλαξα μέσα στό μυαλό μου χωρίς ὅμως νά μπορῶ νά τά ἐπιβεβαιώσω.

Τό Μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς ὑπῆρχε κατά τούς ἡρωικούς χρόνους τοῦ 1821 καί προσέφερε πολλές ὑπηρεσίες καί διευκολύνσεις στούς κλέφτες πού πολεμοῦσαν διά τοῦ Χριστοῦ τήν Πίστιν τήν ἁγίαν καί τῆς Πατρίδος τήν Ἐλευθερίαν καί γιαυτό ὁ Αἰγύπτιος ἐπιδρομέας Ἰμπραήμ Πασᾶς διερχόμενος μέ τίς ὀρδές του στήν Ἀρκαδία τό ἔτος 1826 ἔκαψε καί γκρέμισε τό Μοναστήρι, συνέλαβε τούς καλογήρους καί ἀλλυσσοδεμένους τούς ὁδηγοῦσε πρός τήν Τριπολιτσᾶν ἀλλά στό δρόμο τούς ἐθανάτωσε καί τούς ἔθαψε σέ κοινό λάκκο πού ὁ λαός τόν ὀνόμασε Καλογερικόν Μνῆμα πού στή συνέχεια παρελείφθη ἡ λέξις μνῆμα, ὡς συνήθως γίνεται, καί ἔμεινε ἡ λέξις Καλογερικόν πού μέχρι σήμερα καί στή συνέχεια ὡς τοπωνύμιον θά ὁμολογεῖ καί θά κηρύττει τήν θυσίαν καί τούτων τῶν Καλογήρων τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς γιά τήν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος καί τήν Πίστι τοῦ Χριστοῦ πού σήμερα ἐμεῖς οἱ Νεοέλληνες χλεβάζουμε καί ἀπεμπολοῦμε.

3. Ἡ νέα πορεία τῆς Ἐκκλησίας

Ὅταν ὁλοκληρώθηκε ὁ ἀγώνας καί ἡ Ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος, βγαλμένη ἀπ'τά κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων τά ἱερά, ὅπως λέει ὁ ποιητής, κυριάρχησε καί δημιουργήθηκε τό μικρό ἑλληνικό κράτος μέ πρῶτον κυβερνήτην τόν Ἰωάνννη Καποδίστρια, πού ἔπεσε ἱερόν θῦμα τῆς Ἑλλάδος ἀπό τά δόλια σχέδια τῶν μεγάλων Δυνάμεων ἤ ὅπως τούς χαρακτηρίζει ὁ μεγάλος διηγηματογγράφος Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης, τῶν ἐμπόρων τῶν Ἐθνῶν μέ τραγικά ὄργανα δολοφονίας τούς ἡρωικούς ἀγωνιστές τοῦ '21 ἀδελφούς Μαυρομιχάλη ἀπό τή Μάνη καί μετά τον πρῶτον βασιλέα τόν ἄτυχο Ὄθωνα ἐπεκράτησε ἡ εἰρήνη,τότε ὅλοι οἱ

Οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Μαντινείας και Πατρῶν μαζί μέ τόν πρωτομαΐστορα ἐπί τόπου τοῦ ἔργου

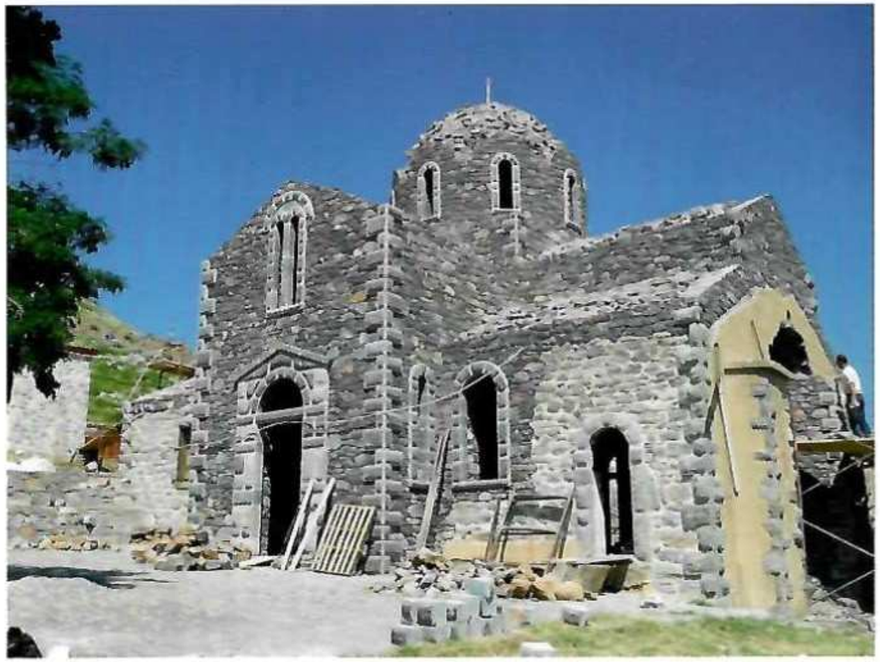

Τρίτος χρόνος, τό ἔργο προχωρεί πρός τό τέλος, 2016

Ἕλληνες εὐγνώμονες πρός τόν Θεόν ἠθέλησαν νά ἀνακαινίσουν τά ἱερά καί τά ὅσια τῆς φυλῆς μας πού κατέστρεψε ὁ τύραννος στά τετρακόσια χρόνια της σκλαβιᾶς καί ἄρχισαν νά ἀνακαινίζουν τούς παλαιούς ἤ νά κτίζουν νέους ναούς μέ ἱερόν ζῆλον καί εὐγνωμοσύνη πρός τόν Θεόν ὥστε κυριάρχησε τό ἑξῆς σύνθημα «ὁ κόσμος χτίζει Ἐκκλησιές χτίζουν καί Μοναστήρια» γιατί πίστευε ἀπόλυτα ὅτι ὁ Θεός βοήθησε καί ἐλευθερώθηκε ἡ Ἑλλάδα.

Ἔτσι ἔπραξαν καί οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ Πάπαρι, ποῦ εἶχε ἀναδειχθῆ στό Δῆμο Ὀρεσθασίου καί περιελάμβανε τά χωριά Ἀθήναιον, Κεραστάρι, Παλαιόχουνη, Μαρμαριά, Κουτρουμπούχι καί Μαυρογιάννι, ἔσπευσαν νά ἀποκαταστήσουν τό κατεστραμένο Μοναστήρι τῆς Τσεμπεροῦς στήν ἀρχή μέ πρόχειρες ἐπισκευές καί στή συνέχεια σύν τῷ χρόνῳ καί μέ περισσότερες προσπάθειες καί προσφορές, ὄχι ὅμως γιά νά ἀνακαινίσουν τό Μοναστηριακό συγκρότημα ἀλλά νά ἀναπλάσουν καί νά διατηρήσουν τό Καθολικό της Μονῆς καί γιαυτό ἀπό ἐδῶ καί στό ἑξῆς δέν θά ὁμιλοῦμε περί ἱερᾶς Μονῆς, ἀλλά διά ἱερόν Ναόν τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς. Μέ τίς φτωχές οἰκονομικές δυνάμεις των οἱ πρόγονοί μας Παπαραῖοι ἐπέτυχαν νά χτίσουν γύρω ἀπό τά ἐρείπια τοῦ Καθολικοῦ τέσσερις τοίχους μέ σκοπό κάποτε νά μπορέσουν νά ἀναπλάσουν τό Καθολικό της Μονῆς, τό ὁποῖον ὅπως τά ἐρείπια ἔδειχναν ὅτι ἦταν Ναός Σταυρεπίστεγος μέ θολωτές ἀψίδες καί γιαυτό τό περιέκλεισαν ἐντός του νέου κατασκευάσματος.

Στίς ἀρχές τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα τήν πρωτοβουλία τῆς ἀναπλάσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς ἀναλαμβάνουν τρία πρόσωπα ἀπό τό Πάπαρι καί αὐτοί εἶναι 1) ὁ Ἱερεύς Κωνσταντῖνος Ἀθ. Παπαδόπουλος πού χειροτονήθηκε Ἱερέας καί τοποθετήθηκε ἐφημέριος της ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Νικολάου Πάπαρι τό ἔτος 1908, 2) ὁ Χρίστος Μπατῆς πού τό 1912 μετά τῆς κατάργησι τῶν Δήμων καί τήν δημιουργίαν τῶν αὐτοτελῶν κοινοτήτων ἐξελέγη πρόεδρος τῆς Κοινότητος

23 Αὐγούστου 2017, ἑορτασμός τῆς **Παναγίας**

Πάπαρι καί 3) ὁ Δημήτριος Καλκάνης πού εἶχε ἐπιστρέψει ἀπό τήν Ἀμερική μεταφέροντας τό πνεῦμα τῆς δημιουργίας διά τῆς συνεποῦς καί τῆς συνεχοῦς ἐργασίας καί στό χωριό μας. Αὐτοί οἱ τρεῖς φιλοδοξοῦν νά παρουσιάσουν ἔργο θαυμαστό καί ἀντάξιο της κυρίας Θεοτόκου καί γιαυτό ἐπιστρατεύουν ἐκλεκτούς χτίστες καί πελεκητές τῆς πέτρας καί κτίζουν νέους περιμετρικούς τοίχους μέ λαξευτά ὡραῖα ἀγκωνάρια, διατηρόντας καί ἐκεῖνοι τίς μισογκρεμισμένες ἀψίδες τοῦ παλαιοῦ Καθολικού τῆς Μονῆς μέ τήν ἐλπίδα τῆς ἀναπλάσεώς τους, μέ ἀποτέλεσμα οἱ προσκυνητές νά ἀνάβουν ἐπάνω στά σωζόμενα μισογκρεμισμένα ντουβάρια πλῆθος κεριά, ὅπως θυμᾶμαι μέχρι τό ἔτος 1950 καί νά διερωτῶμαι ἀπορόντας, τί νά σήμεναν αὐτοί οἱ μισογκρεμισμένοι τοῖχοι στό κέντρο τῆς Ἐκκλησίας πού ἐτύγχαναν τέτοιας τιμῆς καί φωταγωγίας! Ἐστέγασαν τούς τέσσερις τοίχους τῆς νέας οἰκοδομῆς καί ἐπειδή τό πλάτος τῆς ἦταν μεγάλο καί ἐδυσκολεύοντο στή στερέωσι τῆς στέγης, ἐτοποθέτησαν δύο δίριχτες στέγες, ὅπως βλέπομε καί στήν παρατιθέμενη φωτογραφία. Παρήγγειλαν στό Ἅγιον Ὄρος τίς Δεσποτικές εἰκόνες τοῦ τέμπλου, στό καλύτερο ἁγιογραφικό ἐργαστήριον τῶν Καρτσοναίων καί τήν ἔφεραν σέ κατάστασι λειτουργικότητος καί στήν ἑορτή της, 23 Αὐγούστου, κάθε χρόνο συγκεντρωνότανε πλῆθος προσκυνητῶν ἀπό ὅλα τά χωριά τοῦ Δήμου Βαλτετσίου καί γινότανε μεγάλο πανηγύρι πού δημιουργοῦσε ἑνότητα κοινωνίας καί φιλίας ὅλων τῶν συμπατριωτῶν καί προσκυνητῶν.

Ὁ χρόνος ὅμως εἶναι ἀδυσώπητος καί πανδαμάτωρ καί ἀφανίζει τά πάντα στό πέρασμά του καί ἔτσι οἱ γενεές ἔρχονται καί παρέρχονται καί τήν ὡς ἄνω γενεά τήν διαδέχθηκε νεώτερη νά φροντίζει καί ἐπιμελεῖται τόν ἱερόν Ναόν τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς μέ ἐπικεφαλῆς τόν ἱερέα Παναγιώτην Κων. Παπαδόπουλον, πού μαζί του ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ προσφέραμε τόν ὀβολόν μας, ἀλλά προπάντων τήν προσωπική μας ἐργασία καί διανοίξαμε ἁμαξιτήν ὁδό γιά τήν Παναγία στό βουνό τῆς Τσεμπεροῦς. Στό σημεῖο αὐτό θεωροῦμε ἀναγκαῖο νά

Ἐξωτερική ὁλοκλήρωση τοῦ Ναοῦ καί πανήγυρις στίς 23 Αὐγούστου 2017

σημειώσουμε τά ὀνόματα ἰδιαιτέρως τῶν ἀειμνήστων Χρίστου Μητροθανάση (Πατσιᾶ) καί Κωνσταντίνου Ν. Μητροθανάση (Γιαγκούλα) πού πρωτοστατοῦσαν στό ἔργο καί καθοδηγοῦσαν τούς ἄλλους συγχωριανούς μας στήν ἐργασία μέ ἀποτέλεσμα στά δύο καλοκαίρια τῶν ἐτῶν 1962 καί 1963 καί τήν ἄνοιξη τοῦ 1964 νά ἔχει διανοιχθῆ ὁ δρόμος καί ἡ ἐφημερίδα ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ στό φύλλο της τοῦ Μαΐου τοῦ 1964 νά γράφει «Ἀποπερατώθηκε ὁ δρόμος τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς στό Πάπαρι καί τό αὐτοκίνητό του συμπατριώτη μᾶς Κώστα Μητροθανάση (Γιαγκούλα) ἔφθασε πρῶτο στήν αὐλή τῆς Ἐκκλησίας».

Μέ τήν προσωπική ἐργασία καί τή συνδρομή τῶν ξενιτεμένων συμπατριωτῶν συνεχίσθηκε ἡ ἀνακαίνιση καί ἡ συντήρησι τοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας καί στόν τοῖχο τοῦ Ναοῦ τοποθετήθηκε ἀναμνηστική πλάκα μέ τά ὀνόματα τῶν δωρητῶν πού εἶναι:

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ Β΄ Μητροπολίτης Μαντινείας καί Κυνουρίας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΑΤΗΣ

ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΠΑΠΑΡΙ

ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΛΑΠΠΑΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΛΑΠΠΑΣ καί σύζυγος ΤΑΣΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡ. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΜΠΟΥΚΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΑΡΒΙΡΗ-ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ κ΄ ΜΑΡΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Μετά τόν θάνατον τοῦ ἱερέα τοῦ χωριοῦ μακαριστοῦ Παναγιώτου Κων. Παπαδόπουλου τό ἔτος 1990 τή σκυτάλη τοῦ ἀγώνα γιά τήν φροντίδα τοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας παρέλαβαν πρῶτα ὁ προσωρινός ἐφημέριος Ἱερέας Κωνσταντῖνος Νίκ.

Παπανικολάου ἀπό τό τότε Κουτρουμπούχι (σήμερα Δάφνη) καί μετά ἀπ'αὐτόν ὁ νέος Ἱερέας Ἰωάννης Σουρλίγγας ἀπό τήν Τρίπολι. Τελευταία τό ἔτος 2014 προέκυψε ἡ ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως διά πολλοστήν φοράν τῆς στέγης τοῦ Ναοῦ καί χρειάσθηκαν χρήματα πού δέν εἶχε ὁ Ναός καί ὁ Ἱερέας τα ἀναζήτησε μεταξύ τῶν συγχωριανῶν, τότε παρενέβηκα μέ τό σκεπτικόν ὅτι ἀντί νά ἐπισκευάζαμε κάθε δεκαετίαν τήν ξυλίνην στέγην πού καί δυσκολίες πολλές εἶχε λόγω τοῦ πλάτους τοῦ Ναοῦ ἀλλά καί ἀκαλαισθησίαν παρουσίαζεν, θά μπορούσαμε νά τροποποιήσουμε τόν ρυθμόν τοῦ Ναοῦ καί νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τήν κάθε τόσον δαπάνη τῆς ἐπισκευῆς, ἀλλά πρό πάντων θά ἐδίδαμε στόν Ναόν καί μίαν ἐκκλησιαστικήν ἀρχιτεκτονικήν μορφήν πού νά μένει εἰς τούς αἰώνας.

Ἀφοῦ ἀνεκοίνωσα τή σκέψι μου στόν Ἱερέα Ἰωάννην Σουρλίγγαν καί τούς Ἐπιτρόπους καί ἀπδέχθηκαν τῆς πρότασί μου ἐτόλμησα καί ξεκίνησα τό ἔργον τῆς ἀναπλάσεως μέ πρωτομαΐστορα τόν Βορειοηπειρώτην Μιχάλην Μπιράτσην καί μέ κεφάλαιον τήν βοήθειαν τῆς Παναγίας καί τό ποσόν τῶν 5.000 Εὐρώ πού διαθέσαμε προσωπικά καί ἀρχίσαμε τήν ἀνάπλασι τοῦ Ναοῦ καί τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος εὐθύς ἦλθαν συνεργοί πολλοί συγχωριανοί μας ὅπως ὁ Ναύαρχος Βασίλειος Ἀποστολόπουλος, ὁ συμπατριώτης μας ἀπό τόν Καναδᾶ Παντελῆς Γιαννούλης, ὁ Σύλλογος τῶν Ἁπανταχοῦ Παπαραίων, ἀλλά κυρίως ὁ μακαριστός Ἰωάννης Ν. Παπανικολάου ἀπό τό Κουτρουμπούχι, υἱός τοῦ ἀειμνήστου Παπανικόλα, συνταξιοῦχος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας, ὅλως αὐθορμήτως καί χωρίς καμίαν ἐνόχλησίν μοῦ παρέδωσε τό ποσόν τῶν 30.000 Εὐρώ στή μνήμη τῶν γονέων τοῦ Ἱερέως Νικολάου καί Ἄννας Πρεσβυτέρας καί τό ἔργο προχωρεῖ ἀφοῦ εἶναι Θεοῦ οἰκοδομή. Ἀκόμη ἕτεροι δωρητές διά τήν ἀποπεράτωσι τῶν ἔργων τοῦ Ναοῦ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι: ὁ Μακαριστός Στρατηγός Κωνσταντῖνος Ἀποστολόπουλος, Δημήτριος Ἁρμούτης, Χρῆστος Ἁρμούτης, Τέλης Κάνταρος, Φιλοπρόοδος Σύλλογος Νέων Πάπαρι, ὁ Μέγας Ἄρχων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Ἀθανάσιος

Μαρτίνος, Δημήτριος Κασελλᾶς, ὁ Δήμαρχος Στεμνίτσας Γεώργιος Μπαρούτσας, ὁ Περιφερειακός Σύμβουλος Γεώργιος Μπακούρης, ὁ Σύλλογος τῶν ἐν Καναδά Παπαραίων καί λοιποί ἐν Καναδά διαμένοντες Παπαραῖοι, οἱ ἐνορίτες τοῦ Ἁγίου Νικολάου Πάπαρι καί συγχωριανοί ὅπου γῆς, μέ τόν τρόπο του καί τή δυνατότητα του ὁ καθένας.

Τόν πρῶτον χρόνον ἑορτάσαμε μέ τόν ναόν μισοκτισμένον καί τελέσαμε τό βράδυ τόν Ἑσπερινόν καί τό πρωί την Θείαν Λειτουργίαν μέ στέγη τόν οὐρανό μέ τ'ἄστρα καί τό φαινόμενον ἦταν κατανυκτικό καί πολύ συγκινητικό. Τό δεύτερον χρόνον μέ τήν τοιχοποιίαν τελειωμένη ἀλλά χωρίς ἐπίσης σκεπή, ἀλλά τόν τρίτο χρόνο ἑορτάσαμε κάτω ἀπό τούς τρούλους τοῦ ἐπιβλητικοῦ καί μεγαλοπρεποῦς Ναοῦ καί φέτος τέταρτον ἔτος τῆς ἀνεγέρσεως τελοῦμε τά ἱερά Ἐγκαίνια θαυμαστοῦ Ναοῦ πού ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί ὁ ζῆλος τῶν συγχωριανῶν μᾶς Παπαραίων ἀνήγειρε πρός τιμήν καί δόξαν τῆς Κυρίας Θεοτόκου πού παρόμοια δέν ὑπάρχει στήν περιοχή μας καί ὅλοι μαζί δοξάζουμε καί εὐχαριστοῦμε τόν Θεόν πού μᾶς ἀξίωσε νά ἐπιτελέσωμε ἕνα τέτοιο ἔργο πού εἶναι ἕνα θαῦμα τῆς Πίστεώς μας.

4. Τά ἱερά Ἐγκαίνια

Ἀφοῦ ὁλοκληρώθηκε ἡ οἰκοδομή καί διασφαλίσθηκε ἐξωτερικά τότε φροντίσαμε νά τήν διακοσμίσουμε καί ἐσωτερικά. Πραγματοποιήσαμε ἐγκατάσταση ἠλεκτρική, σοβατίσαμε ὅλες τίς ἐσωτερικές ἐπιφάνειες, τοποθετήσαμε τό ξυλόγλυπτο Τέμπλο, ἀφοῦ ἀποκαταστήσαμε τίς φθορές πού εἶχε ὑποστεῖ, τοποθετήσαμε θαυμαστές Βυζαντινές εἰκόνες τῆς Πλατυτέρας καί τῶν Ἱεραρχῶν στή θέσι ἀψίδος τοῦ ἱεροῦ Βήματος ὡς καί ἄνωθεν αὐτῆς στό σχηματιζόμενον ἡμιθόλιο καί ἔτσι ὡρίσαμε τήν ἡμερομηνίαν τῆς τελετῆς τῶν Ἐγκαινίων πού εἶναι ἡ σημερινή Κυριακή 29 Ἰουλίου 2018. Διά τό λαμπρότερον τῆς ἑορτῆς

Φθινοπωρινή ἐργασία στό περιβάλλον τοῦ Ναοῦ καί σπορά γιά τ' ἀγρίμια

Ἀγώνας γιά τήν συντήρηση τῶν δέντρων πού φυτεύσαμε

τῶν Ἐγκαινίων προσκαλέσαμε νά λάβουν μέρος σ'αὐτά καί οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, Πατρῶν κ. Χρυσόστομος καί Μάνης κ. Χρυσόστομος οἱ ὁποῖοι μετά χαρᾶς ἀποδεχθήκανε τήν πρόσκλησί μου.

Ἔτσι ὅλοι ἐμεῖς οἱ Παπαραῖοι περιμένομε μέ χαρά τά ἱερά ἐγκαίνια τοῦ ριζικά ἀνακαινισμένου καί ἀναπλασμένου ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς, ὅπου κατανυκτικά θά ψάλλουμε «τοῦτον τόν οἶκον ὁ Πατήρ ᾠκοδόμησε, τοῦτον τόν οἶκον ὁ Υἱός ἐστερέωσε, τοῦτον τόν οἶκον τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐγκαινίασεν».

Ἡ Ἁγία Γραφή γράφει ὅτι ὁ Βασιλιάς τοῦ Ἰσραήλ Σολομών ὅταν ἐγκαινίασε τόν Ναόν του στήν Ἱερουσαλήμ γιά νά εὐφρανθῆ καί νά χαρῆ ὁ Λαός ἔσφαξε εἴκοσι χιλιάδες βόδια καί ἑκατόν εἴκοσι χιλιάδες πρόβατα, ἐμεῖς βέβαια δέν ἔχομεν τόν πλοῦτον τοῦ Σολομῶντα γιαυτό στή γιορτή τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας μας γιά νά χαρῆ ὁ Λαός μας θά σφάξωμε πέντε καλοθρεμένους τράγους, ὅπως η Ἐκκλησία μας λέγει, «αὕτη ἡμέρα ἥν ἐποίησεν ὁ Θεός ἀγαλλιασώμεθα καί εὐφρανθῶμεν ἐν αυτῆ».

5. Τό περιβάλλον τοῦ Ναοῦ

Τά παλιά τά χρόνια πού ἡ πίστις ἦταν ζωντανή οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ἀνεγνώριζαν ὅτι ὅλο τό βουνό τῆς Τσεμπεροῦς ἀνῆκε στό Μοναστήρι τῆς Παναγίας καί ἐπειδή τότε ἤκμαζε ἡ κτηνοτροφία ἡ Κοινότητα ἐνοικίαζε τό βουνό εἰς κτηνοτρόφους και τά ἐνοίκια τά διέθεταν στήν Ἐκκλησία τῆς Παναγίας. Τοῦτο ἴσχυε μέχρι τή δεκαετία τοῦ 1980 ὅποτε στό νοῦ καί τήν καρδιά τῶν κυβερνώντων τήν Ἑλλάδα κυριάρχησε τό μαρξιστικόν πνεῦμα ὁ Λαός στήν Ἐξουσία καί ὅτι όλα ἀνοίκουν στό Κράτος καί τότε οἱ τοπικοί ἄρχοντες ἔπαψαν νά ἀναγνωρίζουν τά δικαιώματα τῆς Παναγίας στό βουνό καί ἀπεστήρισαν τήν Ἐκκλησίαν ἀπό τό ἀνεγνωσμένο εἰσόδημά της. Τότε καί ἡ ταπεινότης μου διά νά προφυλάξω ἀπό μελλοντικούς περιορισμούς τοῦ προαυλίου τῆς Ἐκκλησίας περιβάλλαμε μέ μαντρότοιχο καί

συρματόπλεγμα ἀσφαλείας ἕνα μικρό τμῆμα τοῦ αὔλειου χώρου τῆς Ἐκκλησίας τόν ὁποῖον διαμορφώσαμε καί ἐπιχωματώσαμε καί δενδροφυτεύσαμε μέ δενδρύλλια Ἐλάτης ἀκακίας, πεύκων, κυπαρίσσων καί βελανιδιᾶς τά ὁποία προσωπικά τά ποτίζουμε καί μέ ἐνδιαφέρον παρακολουθοῦμε τήν ἐξέλιξί τους μέ τήν ἐλπίδα στό χῶρο αὐτόν νά ἀναδείξουμε ἕνα ἱερόν Ἄλσος.

6. Ἱερός Ναός Ἁγίων Θεοδώρων

Στόν περιβάλλοντα χῶρο τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς τελευταῖα ἀνεγέρθηκε ὄμορφο καί ἐντυπωσιακό ἐκκλησάκι βυζαντινοῦ ρυθμοῦ μέ δαπάνες εὐλαβῶν Χριστιανῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καί ἐντοπίων πιστῶν.

Τό ἐκκλησάκι τοῦτο κτίσθηκε κατόπιν θαυμαστῆς ἀποκαλύψεως ὡς ἑξῆς. Πρίν ἀπό πενήντα καί πλέον ἔτη ὁ συγχωριανός μας Γεώργιος Ἰωαν. Ὀρφανός ἐνυπνιάσθη, ὅτι σέ ἕνα σημεῖο τοῦ περιβάλλοντος χώρου τοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας, μέσα στό ἔδαφος καί καλυμμένο ἀπό τίς πατουλιές τῶν πουρναριῶν,

εὑρίσκετο μικρό παρεκκλήσιο τοῦ παλαιοῦ Μοναστηριοῦ πρός τιμήν τῶν Ἁγίων Θεοδώρων καί ἔλαβε κατ'ὄναρ ἐντολή νά τό ἀνεύρη καί νά τό ἀποκαλύψη.

Θορυβημένος ὁ ἀείμνηστος Ὀρφανός ἄρχισε νά ἐρευνᾶ τόν τόπο, πού ἦταν πυκνά δασομένος ἀπό πουρνάρια ἀδιαπέραστα. Μετά ἀπό πολύ χρόνο καί μεγάλο κόπο ἐντόπισε καί ἀποκάλυψε τό ὑποδειχθέν μικρῶν διαστάσεων παρεκκλήσιον, τό ἐκαθάρισε, ἄναψε ἀκοίμητο κανδήλι καί ἐκάλεσε τούς χωριανούς νά προσκυνήσουν. Τότε ἀπεφασίσθη νά διαφυλαχθῇ τό εὑρεθέν καί δίπλα νά ἀνεγερθῇ ναΰδριον πρός τιμήν τῶν Ἁγίων Θεοδώρων, ὅπερ καί ἐγένετο μέ πρωτοπόρο τήν ἀσημαντότητά μου ὡς Ἀρχιμανδρίτου. Ὁ μακαριστός Γ. Ὀρφανός στή συνέχεια ἐκάρη μοναχός, ἐχειροτονήθη Ἱερεύς στήν Ἱερά Μονή Ἐπάνω Χρέπας καί ἔλαβε τό ὄνομα Γερβάσιος. Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τήν 6ην Ἰουλίου 1992.

Τό ναΰδριο τοῦτο τῶν Ἁγίων Θεοδώρων, μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ ἀξιωθήκαμε νά τό ἐγκαινιάσουμε τήν Κυριακή 17 Αὐγούστου 2014 μέ τή συμμετοχή πολλῶν συγχωριανῶν.

7. Ὁ Οἰκίσκος τοῦ Ναοῦ

Οἱ παλαιότεροι γιά νά ἐξυπηρετοῦνται οἱ Προσκυνηταί γιά διημέρευσι ἤ καί διανυχτέρευσι στό χῶρο τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς μέ πρωτοβουλία τοῦ τότε ἱερέως μακαριστοῦ Παναγιώτου Παπαδοπούλου καί μέ ὄνειρο τήν ἀνασύστασι τῆς Μονῆς καί δημιουργία Μοναστικῆς Ἀδελφότητος, εἶχαν ἀνεγείρει μικρόν Οἰκίσκον.

Ἀλλά οἱ χρόνοι κύλησαν καί τό ὄνειρο δέν πραγματοποιήθηκε καί ὁ Οἰκίσκος ἐγκαταλείφθηκε καί παρέμενε θλιβερόν ἀπομεινάρι ἀνεκπλήρωτων ὁραματισμῶν.

Μή δυνάμενοι νά ἀντικρύζομεν δίπλα στόν νέον καί ὄμορφον ἀνακαινισμένον Ναόν ἕνα τέτοιο ἐρείπιο ἀναλάβαμε προσωπικῶς

τήν ἀνακαίνισιν τοῦ Οἰκίσκου τούτου καί μέ δαπάναις μας ἀναπλάσαμε τοῦτον καί παραδίδωμε σήμερα στόν ἱερόν Ναόν τῆς Παναγίας τῆς Τσεμπεροῦς ἕνα σύγχρονο καί πολιτισμένο οἴκημα καί ἐλπίζομε ὅτι οἱ ἐπιγινόμενοι θά τό συντηρήσουν καί θά τό χρησιμοποιήσουν στίς ἀνάγκες τῶν ἰδίων καί τῶν Προσκυνητῶν τῆς Παναγίας μας.